



WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

Wrocław, dnia 13 czerwca 2023 r.

ZP-KNPS.431.7.8.2023.AK

Pani
Jadwiga Furmaniak
Kierownik
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej
w Malczycach

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 26-28 kwietnia 2023 r. na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 190), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.), art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.), art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020, poz. 1297) oraz art. 10 ust. 13 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.) zespół kontrolerów: Agnieszka Kukuryka-Szymuś – inspektor wojewódzki, przewodniczący zespołu, Ewa Lasota – starszy specjalista, kontroler z Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę problemową w trybie zwykłym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach z zakresu warunków nabywania prawa do świadczeń rodzinnych oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń, warunków nabywania prawa do świadczeń pieniężnych wypłacanych w przypadku bezskuteczności egzekucji alimentów, zasad i trybu postępowania w sprawach przyznawania i wypłacania świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych, zasad ustalania i wypłaty zasiłków dla opiekunów oraz zasad ustalania, przyznawania i wypłacania tych świadczeń oraz warunków nabywania prawa do jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł z tytułu urodzenia

dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych obejmowała okres od dnia 1 listopada 2022 r. do dnia 26 kwietnia 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów obejmowała okres od dnia 1 października 2022 r. do dnia 26 kwietnia 2023 r., kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów obejmowała okres od dnia 14 maja 2014 r. do dnia 26 kwietnia 2023 r., natomiast kontrola realizacji zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodziny „Za życiem” obejmowała okres od dnia 1 stycznia 2017 r. do dnia 26 kwietnia 2023 r.

Kontrola realizowana jest zgodnie z zatwierdzonym w dniu 22 grudnia 2022 r. przez Wojewodę Dolnośląskiego Planem Kontroli na I półrocze 2023 r.

Ustalenia dokonane w trakcie kontroli zostały przedstawione w Projekcie Wystąpienia Pokontrolnego doręczonego Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach w dniu 19.05.2023 r. Do Projektu Wystąpienia Pokontrolnego nie wniesiono zastrzeżeń.

Jednostką, w okresie objętym kontrolą kierowały:

- 1) Pani Aleksandra Sykstus – Kierownik GOPS w Malczycach – do dnia 28.11.2016 r.,
- 2) Pani Iwona Łuczkowiec-Baraniecka – Kierownik GOPS w Malczycach w okresie od 1.12.2016 r. do 15.03.2021 r.,
- 3) Pani Jadwiga Furmaniak – Kierownik GOPS w Malczycach od dnia 1.08.2021 r.

Wójt Gminy Malczyce upoważnił:

1. Panią Aleksandrę Sykstus – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach na podstawie Upoważnienia z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.
2. Panią Iwonę Łuczkowiec-Baraniecką – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach na podstawie Upoważnienia nr 1/2017 z dnia 2 stycznia 2017 r. do prowadzenia postępowania w sprawach o jednorazowe świadczenie wynikające z ustawy o wsparciu kobiet i rodzin, a także do wydawania w tych sprawach decyzji.

3. Panią Jadwigę Furmaniak – Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach na podstawie Pełnomocnictwa nr 1/2021 z dnia 30 lipca 2021 r., m.in. do:
- prowadzenia postępowań z zakresu świadczeń rodzinnych oraz wydawania decyzji w tym zakresie zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych,
 - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach zasiłków dla opiekunów,
 - prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji,
 - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego,
 - prowadzenia wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych,
 - występowania w imieniu organu właściwego dłużnika do Ministra Cyfryzacji z wnioskami o udostępnienie danych lub informacji z centralnej ewidencji kierowców w zakresie posiadania dokumentu prawa jazdy przez dłużników alimentacyjnych, celem realizacji zadań ustawowych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, o których mowa w art. 2 pkt 9 oraz art. 5 ust. 3b pkt 2 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
 - przekazywania do biura informacji gospodarczej, informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,
 - prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji administracyjnych w sprawach z zakresu wsparcia kobiet w ciąży i rodzin w ramach świadczeń i instrumentów wprowadzonych ustawą z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.
4. Annę Janik – inspektora ds. świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach na podstawie:
- Upoważnienia z dnia 1 kwietnia 2010 r. do wydawania, w czasie nieobecności Kierownika jednostki decyzji administracyjnych, m. in. z zakresu ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeń rodzinnych i ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,

- Upoważnienia z dnia 15 maja 2014 r. do prowadzenia, w czasie nieobecności Kierownika jednostki, postępowania w sprawach o zasiłki dla opiekunów oraz do wydawania w tych sprawach decyzji.

Ponadto Sekretarz Gminy działając, z upoważnienia Wójta upoważnił Panią Karolinę Kowalską, zatrudnioną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach na stanowisku inspektora ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego na podstawie Upoważnienia nr 12/2023 z dnia 6 kwietnia 2023 r. do prowadzenia postępowań i wydawania zaświadczeń w sprawie funduszu alimentacyjnego.

W trakcie czynności kontrolnych ustalono również, że Ww. legitymuje się upoważnieniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wydanym z Upoważnienia Wójta Gminy Malczyce do przeprowadzania wywiadów alimentacyjnych oraz odbierania oświadczeń majątkowych od dłużników alimentacyjnych (na dokumencie brak nr i daty wydania upoważnienia, widnieje na nim data otrzymania – 13.10.2016 r. i podpis pracownika).

W okresie objętym kontrolą realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych, ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” zajmowały się:

1. Pani Aleksandra Sykstus – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach – zatrudniona do dnia 28 listopada 2016 r.
2. Pani Iwona Łuczkowiec-Baraniecka – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach – zatrudniona w okresie od dnia 1.12.2016 r. do dnia 15.03.2021 r.
3. Pani Jadwiga Furmaniak – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach – zatrudniona od dnia 1.08.2021 r.
4. Pani Anna Janik – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i dodatków mieszkaniowych – zatrudniona od dnia 20.06.2005 r.
5. Pani Karolina Kowalska – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, zatrudniona od 15.03.2016 r. (pracownik realizuje wyłącznie zadania z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów).

(dowód: akta kontroli, str. 63)

Wojewoda Dolnośląski ocenia **pozytywnie z nieprawidłowościami** działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach w zakresie przyznawania i wypłacania świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a także

podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych, zasiłków dla opiekunów oraz jednorazowego świadczenia w wysokości 4 000,00 zł, z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone na podstawie:

1. Ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych.
2. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jaki mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. 2017 r., poz. 1466).
3. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna (Dz. U. z 2021 r., poz. 1481).
4. Ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.) – zwanej dalej ustawą o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.
5. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach w sprawach o ustalenie prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1467).
6. Ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297).
7. Ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).
8. Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie wzoru wniosku o jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2234).

9. Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.) – zwanej dalej k.p.a.
10. Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 1138 ze zm.).
11. Ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) - zwanej dalej ustawą o pomocy obywatelom Ukrainy.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

1. Pani Małgorzata Huczyńska – pracownik socjalny GOPS w Malczycach, posiadający na podstawie Zarządzenia nr 3/2023 z dnia 2 lutego 2023 r. pełnomocnictwo w zakresie dokonywania wszelkich czynności prawnych związanych z prowadzeniem jednostki w granicach zwykłego zarządu, tj. zgodnie z pkt 2 niniejszego dokumentu podpisywanie pism i korespondencji w sprawach funkcjonowania ośrodka, sprawozdań, informacji, odpowiedzi na skargi itp. podczas usprawiedliwionej nieobecności Kierownika GOPS w Malczycach.

Informacje ogólne:

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach został powołany na mocy Uchwały Nr VI/28/90 Rady Gminy w Malczycach z dnia 6 września 1990 r.

W okresie objętym kontrolą Ośrodek działał w oparciu o Statut przyjęty Uchwałą Nr XI/80/2019 Rady Gminy Malczyce z dnia 24 września 2019 r. oraz Regulamin Organizacyjny wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach Nr 3/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. ze zmianami wprowadzonymi Zarządzeniem Nr 6/2017 z dnia 1 czerwca 2017 r.

Pracownik socjalny, działający na podstawie udzielonego przez Kierownika Ośrodka pełnomocnictwa, w odniesieniu do sposobu informowania przez Ośrodek osób ubiegających się o świadczenia o terminach składania wniosków wyjaśnił:

„Informacje dla osób ubiegających się o świadczenia znajdują się na stronie internetowej Urzędu Gminy, w formie pisemnej wywieszane są na tablicy informacyjnej przed budynkiem Urzędu Gminy oraz tablicy informacyjnej wewnątrz budynku, znajdują się również w pouczeniu decyzji administracyjnej przyznającej świadczenia, są również przekazywane zainteresowanym ustnie przez pracowników Ośrodka”.

(dowód: akta kontroli, str. 65)

Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, zasiłki dla opiekunów oraz jednorazowe świadczenie w wysokości 4 000,00 zł, o którym mowa w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, przekazywane są w formie: gotówki lub przelewem na konto bankowe Strony. Jak poinformował, działający na podstawie pełnomocnictwa pracownik socjalny „*Klient pobierający świadczenie decyduje, która forma wypłaty jest dla niego odpowiednia, przekazuje na odpowiednim druku numer konta, na które świadczenie ma wpływać, jeśli taką formę wypłaty wybiera*”.

(dowód: akta kontroli, str. 67)

Godziny pracy Ośrodka:

poniedziałek 7:30-15:30, wtorek 7:30-17:00, środa 7:30-15.30, czwartek 7:30-15.30, piątek 7:30-14:00

(dowód: akta kontroli, str. 69)

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod pozycją nr 1/2022.

1. Realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

Wypłata świadczeń rodzinnych realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

Na okres zasiłkowy 2022/2023 do dnia 26.04.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach wpłynęło 96 wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych. Do instytucji właściwej do realizacji zadań w zakresie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie przekazano żadnego wniosku, ale Ośrodek oczekuje na rozstrzygnięcie Wojewody w sprawie, którą otrzymał zgodnie z właściwością w dniu 20.02.2023 r. od Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szlichtingowej. Do innych organów przekazano według właściwości 1 wniosek. Zamknięto bez nadania biegu lub bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się z obowiązku uzupełniania danych w ustawowo wyznaczonym terminie 2 wnioski.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia 26.04.2023 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach wypłacono 580 zasiłków rodzinnych, z czego na dziecko w wieku:

- do ukończenia 5 roku życia – 140,
- powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia – 415,
- powyżej 18 roku życia do ukończenia 21 roku życia – 25,
- powyżej 21 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 0.

Ośrodek wypłacił 344 dodatki do zasiłku rodzinnego, z tego z tytułu:

- urodzenia dziecka – 1,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 14,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 1 ustawy – 55,
- samotnego wychowywania dziecka w wysokości określonej w art. 11a ust. 1 pkt 2 ustawy – 19,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do 5 roku życia – 6,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – 69,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 61,
- wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 119.

Ośrodek zrealizował również wypłatę 1 048 zasiłków pielęgnacyjnych, 208 świadczeń pielęgnacyjnych, 5 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz 26 świadczeń rodzicielskich.

GOPS w Malczycach w okresie od 1.11.2022 r. do 26.04.2023 r. zrealizował wypłatę świadczeń rodzinnych na łączną kwotę 860 199,37 zł.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli świadczenia rodzinne pobierało 235 rodzin. Do zasiłku rodzinnego uprawnione były 53 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 16 rodzin,
- na 2 dzieci – 18 rodzin,
- na 3 dzieci – 14 rodzin,
- na 4 i więcej dzieci – 5 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 26.04.2023 r. Ośrodek wydał 147 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym 4 decyzje odmowne. Od treści wydanych decyzji 3 wnioskodawców złożyło odwołanie do organu II instancji. Samorządowe Kolegium Odwoławcze do dnia kontroli wydało 2 decyzje administracyjne (1 uchylającą decyzję organu właściwego i rozstrzygającą sprawę oraz 1 uchylającą decyzję organu właściwego i przekazującą sprawę do ponownego rozpatrzenia). W wyniku ponownej analizy akt sprawy, uwzględniając uwagi i wskazówki SKO Ośrodek wydał decyzję o przyznaniu prawa do świadczeń. Na dzień kontroli, tj. na dzień 26.04.2023 r. w 1 sprawie nie zapadło jeszcze rozstrzygnięcie organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących świadczeń pielęgnacyjnych, zasiłków pielęgnacyjnych, świadczeń rodzicielskich, jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka oraz zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami o następujących numerach:

1.D.F. – GOPS.525.45.2023 z dnia 14.04.2023 r.

2.Z.S. – GOPS.525.5.2023 z dnia 17.01.2023 r.

3.A.K. – GOPS.521.1.2023 z dnia 3.01.2023 r.,

GOPS.521.2.2023 z dnia 3.01.2023 r.

4.A.D. – GOPS.520.302.2022 z dnia 21.12.2022 r.

5.E.Sz. – GOPS.520.227.2022 z dnia 29.11.2022 r.

6.A.B. – GOPS.520.251.2022 z dnia 29.11.2022 r.

7.D.W. – GOPS.520.188.2022 z dnia 27.10.2022 r.

8.K.S. – GOPS.520.192.2022 z dnia 8.11.2022 r.

9.M.G. – GOPS.520.297.2022 z dnia 15.12.2022 r.

10.R.G. – GOPS.521.177.2022 z dnia 17.08.2022 r.

11.I.W. – GOPS.520.204.2022 z dnia 10.11.2022 r.

12.B.P. – GOPS.521.44.2023 z dnia 19.04.2023 r.

13.A.Sz. – GOPS.521.14.2023 z dnia 6.02.2023 r.

14.N.S. – GOPS.523.9.2023 z dnia 2.02.2023 r.

15.M.W. – GOPS.520.284.2022 z dnia 5.01.2023 r.

16.K.C. – GOPS.520.223.2022 z dnia 28.11.2022 r.

17.E.J. – GOPS.521.30.2023 z dnia 1.03.2023 r.

18.E.M. – GOPS.523.39.2023 z dnia 30.03.2023 r.

19.M.M. – GOPS.520.275.2022 z dnia 12.12.2022 r.

20.R.Ż. – GOPS.520.159.2022 z dnia 22.08.2022 r.

- 21.E.Ł.** – GOPS.520.183.2022 z dnia 22.09.2022 r.,
GOPS.520.262.2022 z dnia 24.11.2022 r.
GOPS.523.263.2022 z dnia 24.11.2022 r.
GOPS.520.277.2022 z dnia 24.11.2022 r.
GOPS.520.34.2023 z dnia 2.03.2023 r.
GOPS.520.35.2023 z dnia 2.03.2023 r.
- 22.C.Z.** – GOPS.520.221.2022 z dnia 28.11.2022 r.
GOPS.520.16.2023 z dnia 20.02.2023 r.
- 23.M.K.** – GOPS.520.166.2022 z dnia 24.08.2022 r.
- 24.M.K.** – GOPS.520.187.2022 z dnia 22.11.2022 r.
- 25.W.G.** – GOPS.520.170.2022 z dnia 11.08.2022 r.
- 26.A.Z.** – GOPS.520.276.7.2022 z dnia 13.12.2022 r.
- 27.K.M.** – GOPS.520.264.2022 z dnia 7.12.2022 r.
- 28.E.J.** – GOPS.520.260.2022 z dnia 10.01.2023 r.
- 29.B.K.** – GOPS.520.206.2022 z dnia 23.11.2022 r.
- 30.A.P.** – GOPS.520.217.2022 z dnia 29.11.2022 r.
- 31.K.P.** – GOPS.520.199.2022 z dnia 22.11.2022 r.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację dotyczącą przyznania:

- 47 zasiłków rodzinnych oraz 69 dodatków do zasiłku rodzinnego, w tym z tytułu:
 - urodzenia dziecka – 1,
 - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 2,
 - samotnego wychowywania dziecka – 7,
 - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 8,
 - kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 7,
 - rozpoczęcia roku szkolnego – 32,
 - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły – 12,
- 4 zasiłków pielęgnacyjnych,
- 2 świadczeń pielęgnacyjnych,
- 3 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia się dziecka,
- 2 świadczeń rodzicielskich.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Malczycach w skontrolowanych decyzjach wysokość kwot przyznanych świadczeń była zgodna z kwotami zasiłków wraz z dodatkami określonymi w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała akty zgonu, orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, zaświadczenia szkoły/oświadczenia strony o uczęszczaniu dziecka do szkoły – w przypadku gdy dziecko ukończyło 18 rok życia, prawomocne wyroki sądu rodzinnego orzekające rozwód.

GPS w Malczycach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sytuacji, gdy na dzieci zasądzone były świadczenia alimentacyjne i osoba uprawniona nie otrzymała alimentów albo otrzymała je w wysokości niższej od ustalonej w wyroku sądu lub ugodzie sądowej do wniosku załączone były zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne o całkowitej lub częściowej bezskuteczności egzekucji alimentów, a także o wysokości wyegzekwowanych alimentów.

W celu określenia dochodu strona składała oświadczenie członków rodziny o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu.

W przypadku ustalania prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w dokumentacji znajdowało się zaświadczenie pracodawcy lub oświadczenie strony o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

Osoba ubiegająca się o przyznanie dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania do wniosku dołączała odpowiednie zaświadczenie/oświadczenie o uczęszczaniu do szkoły poza miejscem zamieszkania.

Przy wnioskach o ustalenie prawa do dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka znajdowały się akty zgonu drugiego z rodziców dziecka lub odpisy zupełne aktu urodzenia dziecka, w przypadku, gdy ojciec dziecka jest nieznan.

W aktach dotyczących ustalania prawa do jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka znajdowały się dodatkowo stosowne zaświadczenia lekarza/położnej potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach zwracał się do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o podanie informacji w sprawie ustalenia niezbędnego okresu ubezpieczenia, o którym mowa w art. 6 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych za osoby, które pobierają specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

(dowód, akta kontroli, str. 75)

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Wyplata świadczeń rodzinnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2023 r. poz. 103 ze zm.) oraz ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 390 ze zm.). Ustawa daje prawo do korzystania z zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, świadczeń opiekuńczych (zasiłku pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego oraz świadczenia pielęgnacyjnego), jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka, świadczeń wypłacanych przez gminy na podstawie art. 22 b ustawy oraz świadczenia rodzicielskiego.

W okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach realizował świadczenia rodzinne dla 5 rodzin na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Do zasiłku rodzinnego uprawnione były 4 rodziny, w tym:

- na 1 dziecko – 1 rodzina,
- na 2 dzieci – 1 rodzina,
- na 3 dzieci – 2 rodziny,
- na 4 i więcej dzieci – 0 rodzin.

W okresie od dnia od 1.11.2022 r. do 26.04.2023 r., Ośrodek wydał 7 decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń rodzinnych, w tym żadnej decyzji odmownej. Od treści wydanych decyzji żaden z wnioskodawców nie złożył odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczących ustalenia prawa do zasiłków rodzinnych, świadczenia rodzicielskiego, jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka oraz zasiłku pielęgnacyjnego o następujących numerach:

1.M.B. – GOPS.521.259.2022 z dnia 15.11.2022 r.,

GOPS.520.258.2022 z dnia 15.11.2022 r.

2.O.M. – GOPS.520.257.2022 z dnia 17.11.2022 r.

3.D.V. – GOPS.525.7.2023 z dnia 20.01.2023 r.,
GOPS.523.6.2023 z dnia 20.01.2023 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń był wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniała data wpływu do Ośrodka. Do wniosków dołączone były dokumenty potwierdzające dane osób ubiegających się o świadczenia rodzinne oraz dane członków ich rodzin. Ponadto dokumentacja zawierała zaświadczenia o nadaniu nr Pesel dla obywatela Ukrainy i datę przekroczenia granicy.

GOPS w Malczycach samodzielnie uzyskiwał lub weryfikował informacje o rodzinie, korzystając z Centralnego Systemu Informatycznego Zabezpieczenia Społecznego. W ramach udostępnionych usług korzystano z:

- Systemu Rejestrów Państwowych (PESEL), który pozwala weryfikować występowanie osoby w rejestrze PESEL i sprawdzenie poprawności posiadanych danych,
- Platformy Usług Elektronicznych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (PUZ ZUS), która udostępnia dane o okresach ubezpieczeniowych i należnych składkach na ubezpieczenie zdrowotne za dany okres,
- Elektronicznego Krajowego Systemu Monitoringu Orzekania o Niepełnosprawności (EKSMON), pozwalającego sprawdzić czy dana osoba posiada orzeczenie o niepełnosprawności,
- CEIDG, który pozwala zweryfikować dane o prowadzeniu lub zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej,
- CBB (Centralna Baza Beneficjentów), która pozwala sprawdzić czy dana osoba składająca wniosek nie figuruje w innej jednostce realizującej świadczenia rodzinne,
- Ministerstwa Finansów (e-Podatki), który umożliwia weryfikację informacji o dochodach podatnika.

Postępowanie w zakresie przyznawania świadczeń prowadzone było terminowo. Termin wypłaty świadczeń był zgodny z art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów.

Ustalenie i wypłata zasiłków dla opiekunów realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1297). Ustawa daje prawo korzystania ze świadczenia osobie, jeżeli decyzja o przyznaniu jej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego wygasła z mocy prawa na podstawie art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 7 grudnia 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2012 r. poz. 1548 ze zm.) z dniem 1 lipca 2013 r.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach od dnia wejścia w życie ustawy, tj. 15.05.2014 r. wypłacił dla 11 rodzin świadczenia z tytułu zasiłków dla opiekunów na łączną kwotę 217 243,50 zł.

W okresie tym wydał 19 decyzji administracyjnych. Od treści wydanych decyzji żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji dotyczącej zasiłku dla opiekuna o następującym numerze:

1. B.Ż. – GOPS/8311/SŚR/1114/131/14 z dnia 13.06.2014 r.,

GOPS/8311/SŚR/529/Z/2018 z dnia 16.11.2018 r.

Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do zasiłku dla opiekuna wszczęto na wniosek osoby ubiegającej się o zasiłek. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek złożono nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy. Ustalając prawo do zasiłku dla opiekuna za okres od dnia wejścia w życie ustawy udokumentowano w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, przeprowadzonego na zasadach określonych w przepisach o pomocy społecznej, fakt sprawowania opieki przez osobę ubiegającą się o zasiłek dla opiekuna. Decyzje administracyjne wydawano w terminie. W sposób prawidłowy określały elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a., tj. oznaczenie organu administracji publicznej, datę wydania, oznaczenie strony, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie, podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego pracownika organu upoważnionego do wydawania decyzji. Decyzje doręczane były zgodnie z art. 39 i art. 46 k.p.a.

Kopie dokumentów niezbędnych do przyznania świadczenia uwierzytelnione były przez organ właściwy. Okres uprawnienia oraz wysokość przyznanego świadczenia ustalone były prawidłowo.

Oświadczenia stron oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

4. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Wypłata świadczeń z funduszu alimentacyjnego realizowana jest na podstawie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581 ze zm.).

Z uzyskanych informacji wynika, że w okresie świadczeniowym 2022/2023 pomoc z funduszu alimentacyjnego przyznano 46 osobom uprawnionym, w tym 2 w związku z zamieszkiwaniem dłużnika alimentacyjnego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Wsparciem w tej formie objęto 31 rodzin.

W okresie świadczeniowym 2022/2023 do dnia 26.04.2023 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach wypłacił 285 świadczeń na łączną kwotę 109 196,56 zł, z tego na osobę uprawnioną:

- w wieku 0 – 17 lat – 262 świadczenia,
- w wieku 18 – 24 lat – 16 świadczeń,
- 25 lat i więcej – 7 świadczeń.

W okresie od dnia 1.10.2022 r. do dnia 26.04.2023 r. Ośrodek wydał 39 decyzji administracyjnych w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w tym żadnej decyzji odmownej. Żadna ze stron nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W trakcie kontroli ocenie poddano dokumentację w sprawie 16 świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Prawo do świadczeń rozstrzygnięte zostało 8 decyzjami administracyjnymi dla 8 wnioskodawców.

Kontroli poddano dokumentację do decyzji:

1.A.B. – GOPS.530.35.2022.FA z dnia 28.11.2022 r.

2. S.B. – GOPS.530.49.2023.FA z dnia 26.01.2023 r.

3.W.G. – GOPS.530.17.2022.FA z dnia 5.10.2022 r.

4.J.J.- GOPS.530.41.2022.FA z dnia 14.12.2022 r.

5.K.K. – GOPS.530.28.2022.FA z dnia 27.10.2022 r.

6.A.W. – GOPS.530.3.2023.FA z dnia 14.03.2023 r.

7.M.K. – GOPS.530.33.2022.FA z dnia 28.11.2022 r.

8.G.M.- GOPS.531.18.2022.FA z dnia 27.10.2022 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych w Ośrodku wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wnioski wypełnione były w sposób prawidłowy i zawierały niezbędne dokumenty, w tym poświadczające wysokość dochodu rodziny, stwierdzające wiek osoby uprawnionej, zaświadczenia organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne stwierdzające bezskuteczność egzekucji, orzeczenia sądu zasądającego alimenty, odpisy podlegających wykonaniu orzeczeń sądu zasądających alimenty na rzecz osób w rodzinie, odpisy protokołów zawierających treść ugody sądowej, zaświadczenia o uczęszczaniu osoby uprawnionej do szkoły.

Świadczenia przyznawano w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500,00 zł. Postępowanie w sprawie ustalenia prawa do świadczeń prowadzone było terminowo. Prawo do świadczeń ustalano na okres świadczeniowy począwszy od miesiąca, w którym wpłynął wniosek, nie wcześniej jednak niż od początku okresu świadczeniowego do końca tego okresu. Wypłata świadczeń następowała zgodnie z art. 20 ust. 4-5 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo. Sposób doręczenia decyzji był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a. Ponadto w decyzjach w sposób prawidłowy wykazano elementy wyszczególnione w art. 107 § 1 k.p.a. Decyzjom z mocy prawa nadany został rygor natychmiastowej wykonalności.

Oświadczenia stron składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

W sprawdzonych sprawach nie stwierdzono nieprawidłowości.

6. Realizacja działań podejmowanych wobec dłużników alimentacyjnych.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych realizowane są na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz. 581).

W okresie świadczeniowym 2022/2023 w Gminie Malczyce zarejestrowanych było 20 dłużników alimentacyjnych w stosunku do których Ośrodek prowadził postępowanie. W 20 przypadkach skierowano do organu właściwego dłużnika wnioski o podjęcie działań, w tym przeprowadzenie wywiadu środowiskowego. Otrzymało 11 wniosków od organu właściwego wierzyciela o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego. W żadnej sprawie nie przeprowadzono wywiadu oraz nie odebrano oświadczenia majątkowego. Nie informowano PUP o potrzebie aktywizacji dłużnika alimentacyjnego. W okresie objętym kontrolą nie zwracano się do starosty z wnioskiem o zwrot zatrzymanego prawa jazdy. Nie przekazywano, w ramach podejmowanych działań wobec dłużników alimentacyjnych wniosków o ściganie za przestępstwo z art. 209 kodeksu karnego. W powyższym okresie Ośrodek wszczął w 4 sprawach postępowanie o uznanie dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, na podstawie, którego w 3 sprawach wydano decyzję o uznaniu dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych. Na dzień kontroli, tj. na 26.04.2023 r. Ośrodek nie wydał żadnych decyzji o umorzeniu postępowania dotyczącego uznania dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

Do biura informacji gospodarczej przekazano 48 informacji gospodarczych o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych wynikających z tytułów, o których mowa w art. 28 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w przypadku powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach w okresie objętym kontrolą zgłaszał zaległości dłużników alimentacyjnych do niżej wymienionych biur informacji gospodarczej:

1. BIG InfoMonitor S.A.,
2. Krajowe Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.,
4. ERIF Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
5. Krajowa Informacja Długów Telekomunikacyjnych Biuro Informacji Gospodarczej S.A.

(dowód: akta kontroli, str. 85)

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Malczycach działając jako organ właściwy dłużnika lub organ właściwy wierzyciela w sprawach o roszczenia alimentacyjne nie korzystał z uprawnienia do wytaczania powództwa wobec innych osób zobowiązanych do alimentacji, o którym mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Pracownik socjalny, działając na podstawie pełnomocnictwa poinformował:

„Gminny Ośrodek pomocy społecznej w Malczycach informuje, że nie występował z powództwem o ustalenie alimentów od innych osób stosownie do art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 581), ponieważ z oświadczeń składanych przez wnioskodawców wynikało, że inne osoby nie są w stanie sprostać obowiązkowi alimentacyjnemu, w związku z trudną sytuacją finansową, majątkową. Zasądzenie od nich niewielkiej kwoty byłoby nieuzasadnione oraz nie byłoby zgodne z zasadami współżycia społecznego”.

(dowód: akta kontroli, str. 87)

W toku czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji w sprawie prowadzonego postępowania wobec 8 następujących dłużników alimentacyjnych:

1.P.B., 2.B.N., 3.M.Cz., 4.J.S., 5.B.D., 6.J.L., 7.S.K. i 8.J.M.

Postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone jest w przypadku bezskutecznej egzekucji po złożeniu przez wierzyciela do organu właściwego wniosku o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego, a także w przypadku przyznania osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że Ośrodek informuje dłużników o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu wypłaconych świadczeń oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik nie zamieszkiwał na terenie Gminy Malczyce, Ośrodek występował ze stosownym wnioskiem do organu właściwego dłużnika ze względu na miejsce jego zamieszkania z prośbą o podjęcie stosownych działań. Przekazywał również organowi właściwemu dłużnika informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego, informację o obowiązku zwrotu należności z tytułu świadczeń wypłaconych

osobie uprawnionej oraz informację o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W sytuacji, gdy dłużnik mieszkał na terenie Gminy Malczyce, wzywano stronę celem przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego oraz odebrania oświadczenia majątkowego. Oświadczenia majątkowe składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej, o czym składający został pouczony.

Po przeprowadzeniu wywiadu i odebraniu oświadczenia majątkowego przekazywano komornikowi sądowemu informacje istotne dla skuteczności egzekucji. W sytuacji braku współpracy wszczynano postępowanie celem uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych, o czym zawiadamiano Stronę.

Ponadto ustalono, że Ośrodek przekazywał komornikowi sądowemu prowadzącemu postępowanie egzekucyjne decyzję przyznającą osobie uprawnionej świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Dodatkowo, jako organ właściwy wierzyciela występował z wnioskami do komornika sądowego o przyłączenie się do postępowania egzekucyjnego, dołączając do wniosku ostateczną decyzję przyznającą świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz informację o rozpoczęciu realizacji ww. decyzji i terminie wypłat świadczeń w poszczególnych miesiącach określonych w decyzji.

Ponadto stwierdzono, co następuje:

1. W sprawach nr 1.P.B, nr 3.M.Cz., nr 5.B.D. oraz nr 8.J.M., wydłużono termin informowania dłużników alimentacyjnych o:

- przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej,
- wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa.

W ww. sprawach decyzje o przyznaniu osobie uprawnionej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały wydane odpowiednio w dniu: 28.11.2022 r., 5.10.2022 r., 27.10.2022 r. oraz 23.11.2022 r., a informacja o przyznaniu świadczeń, obowiązku ich zwrotu i zobowiązaniach wobec Skarbu Państwa została przygotowana dla dłużnika alimentacyjnego odpowiednio w dniu: 3.02.2023 r., 13.02.2023 r., 20.02.2023 r., 21.04.2023 r. i niezwłocznie wysłana. Adres dłużnika alimentacyjnego był znany organowi właściwemu wierzyciela.

Zgodnie z zasadą praworządności wyrażoną w art. 6 k.p.a. organy administracji publicznej działają na podstawie przepisów prawa, tym samym zobowiązane

są przestrzegać terminów załatwiania spraw określonych w art. 35 k.p.a. Zgodnie z brzmieniem przywołanego przepisu prawa organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki (§ 1), a załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania (...) – § 3. Ustawodawca treścią niniejszego zapisu założył możliwość, iż sprawa przedstawiona organowi do załatwienia może okazać się zbyt kompleksowa i zawiła, aby mógł on wydać rozstrzygnięcie w podstawowym terminie 1 miesiąca. W takiej sytuacji organ ma prawo do przedłużenia terminu jej załatwienia do 2 miesięcy od daty wszczęcia postępowania. Przy czym należy pamiętać, że o każdym przypadku niezakończono sprawy w terminie organ administracji publicznej jest obowiązany zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki, wskazując nowy termin załatwienia sprawy oraz pouczając o prawie do wniesienia ponaglenia. Obowiązek ten wynika z treści art. 36 § 1 k.p.a.

Pracownik socjalny, działając na podstawie pełnomocnictwa wyjaśnił:

„Działania wobec ww. dłużników alimentacyjnych zostały podjęte bez zachowania terminów zawartych w kodeksie postępowania administracyjnego ze względu na szeroki zakres obowiązków pracownika ds. świadczeń (m.in. realizacja dodatków węglowych, dodatków ostonowych, wypłaty świadczeń wychowawczych przyznanych na podstawie przepisów o koordynacji zabezpieczenia społecznego)”.

(dowód: akta kontroli, str. 89)

2. W sprawach nr 1.P.B., nr 3.M.Cz. oraz nr 5.B.D. wnioski do organu właściwego dłużnika o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego obejmujące informację o przyznaniu osobom uprawnionym świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej i wysokość zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa zostały przekazane z naruszeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

W ww. sprawach decyzje o przyznaniu osobie uprawnionej prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego zostały wydane odpowiednio w dniu: 28.11.2022 r., 5.10.2022 r. oraz 27.10.2022 r., a pismo do organu właściwego dłużnika, obejmujące wnioski o podjęcie działań oraz informację o przyznaniu świadczeń, obowiązku ich zwrotu i zobowiązaniach wobec Skarbu Państwa zostało przygotowane dla organu

właściwego dłużnika odpowiednio w dniu: 3.02.2023 r., 13.02.2023 r., 20.02.2023 r. i niezwłocznie wysłane.

W niniejszej sprawie, analogicznie jak w wyżej opisanej w pkt 1 nieprawidłowości, zastosowanie mają regulacje dotyczące terminów załatwiania spraw administracyjnych, określone w art. 35 k.p.a.

Pracownik socjalny, działając na podstawie pełnomocnictwa wyjaśnił:

„Działania wobec ww. dłużników alimentacyjnych zostały podjęte bez zachowania terminów zawartych w kodeksie postępowania administracyjnego ze względu na szeroki zakres obowiązków pracownika ds. świadczeń (m.in. realizacja dodatków węglowych, dodatków osłonowych, wypłaty świadczeń wychowawczych przyznanych na podstawie przepisów o koordynacji zabezpieczenia społecznego”.

(dowód: akta kontroli, str. 91)

7. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Wypłata jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu realizowana jest na podstawie ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1329 ze zm.).

W okresie od 1.01.2017 r. do 26.04.2023 r. do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Malczycach wpłynął 1 wniosek o ustalenie prawa do świadczenia. Pomoc przyznano 1 osobie. Ośrodek wydał 1 decyzję administracyjną w sprawie jednorazowego świadczenia. Od treści wydanej decyzji Strona nie wniosła odwołania do organu II instancji.

W toku kontroli sprawdzono dokumentację dotyczącą przyznania jednorazowego świadczenia, w tym decyzję administracyjną o następującym numerze:

1.A.K. – GOPS/8315/SŚR/236/2020 z dnia 23.07.2020 r.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczenia jest wniosek o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia wraz z kompletem dokumentów. Na złożonym wniosku widniał stempel opatrzony datą wpływu. Wniosek zawierał dane dotyczące osoby ubiegającej się o ustalenie prawa do jednorazowego świadczenia oraz dane dziecka, na które ustalane jest prawo do pomocy. Złożony był w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka.

Do wniosku dołączone były wymagane ustawowo zaświadczenia lekarskie tj.:

- zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego tytuł specjalisty w dziedzinie: neonatologii i kardiologii dziecięcej,
- zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, iż postępowanie w przedmiocie ustalenia prawa do jednorazowego świadczenia prowadzone było terminowo. Decyzja zawierała datę wydania, oznaczenie strony, powołanie podstawy prawnej, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne i prawne, pouczenie, w jakim trybie służy od niej odwołanie. Rozstrzygnięcie decyzji wskazywało dane dziecka, na które przyznana jest pomoc oraz kwotę przyznanego świadczenia. Świadczenie przyznano i wypłacono w kwocie 4 000,00 zł jednorazowo. Decyzję administracyjną wydano w terminie, a sposób jej doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 k.p.a.

W sprawdzonej sprawie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. informowanie dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń osobom uprawnionym i obowiązku ich zwrotu wraz z odsetkami oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa z naruszeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.,
2. przekazywanie do organów właściwych dłużnika wniosków o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego zawierających informację o przyznaniu świadczeń osobom uprawnionym i obowiązku ich zwrotu wraz z odsetkami, oraz o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa z naruszeniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

W wyniku kontroli sformułowano następujące zalecenia:

1. Informować dłużników alimentacyjnych o przyznaniu świadczeń osobom uprawnionym i obowiązku ich zwrotu wraz z odsetkami oraz o wysokości zobowiązań wobec Skarbu Państwa z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Podstawa prawna: art. 6 w związku z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

- Przekazywać do organów właściwych dłużnika wnioski o podjęcie działań wobec dłużnika alimentacyjnego zawierające informację o przyznaniu świadczeń osobom uprawnionym i obowiązku ich zwrotu wraz z odsetkami oraz o wysokości zobowiązań dłużnika wobec Skarbu Państwa z zachowaniem terminów określonych w art. 35 k.p.a.

Podstawa prawna: art. 6 w związku z art. 35 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 775 ze zm.).

Termin wykonania: na bieżąco.

POUCZENIE

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. 2020, poz. 224), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania wystąpienia pokontrolnego informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości. Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden egzemplarz otrzymuje Kierownik jednostki podlegającej kontroli, drugi Wójt Gminy Malczyce, trzeci włącza się do akt kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Danuta Zawilla
ZASTĘPCA DYREKTORA WYDZIAŁU
Zdrowia i Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Wójt Gminy Malczyce

2. a/a

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Kontrola i Nadzoru w Polityce Społecznej
w Wydziale Zdrowia i Polityki Społecznej

E. Suf
Ewelina Zygmunt